

V Bruseli 21. marca 2025
(OR. en)

7288/25

COMPET 176
IND 86
POLCOM 58
RECH 112
CLIMA 79
ENER 83
ENV 186
ECOFIN 310
UD 51
EMPL 94
SOC 142

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 20. marca 2025

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2025) 125 final

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV, Európsky akčný plán pre oceľ a kovy

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 125 final.

Príloha: COM(2025) 125 final

V Bruseli 19. 3. 2025
COM(2025) 125 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV,**

Európsky akčný plán pre oceľ a kovy

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE,
EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU
REGIÓNOV,**

Európsky akčný plán pre oceľ a kovy

Európska únia bola vybudovaná na oceli, a to nie je náhoda. Európa má dlhú a hrdú históriu výroby ocele a základných kovov¹. Jej špičková úroveň v oblasti vysokohodnotných a iných výrobkov z ocele a základných kovov zásadne ovplyvňuje mnohé nadväzujúce odvetvia a výrobky. Tieto odvetvia majú kľúčový význam pre hospodársku bezpečnosť a sociálnu stabilitu EÚ. V Kompase konkurencieschopnosti² sa uznáva strategický význam ocele a kovov, ktoré sa považujú za kľúčovú oblasť činnosti.

Všetky tieto odvetvia stoja z hľadiska konkurencieschopnosti pred veľkými spoločnými výzvami, ako sú: vysoké náklady na energiu, vystavenie nerovnakým podmienkam v medzinárodnej hospodárskej súťaži, investičné potreby v oblasti dekarbonizácie a regulačné zaťaženie. Za posledné desaťročie sa podiel EÚ na celosvetovej výrobe ocele znížil na 7 – 8 %, zatiaľ čo výroba primárneho hliníka predstavuje 3,8 %³. Zároveň ďalšie krajiny, najmä Čína a v posledných rokoch India, a niekoľko ďalších krajín Ázie a Blízkeho východu výrazne rozšírili svoju výrobnú kapacitu, ktorú často podporujú subvenciami narúšajúcimi hospodársku súťaž. Preto sa odhaduje, že len v prípade ocele dosiahla v roku 2024 celosvetová nadmerná kapacita viac ako štyriaplnásobok ročnej spotreby EÚ⁴.

Hoci výroba EÚ je stále schopná pokryť väčšinu domáceho dopytu EÚ po oceli (90 %)⁵ a medi (83 %)⁶, situácia je oveľa viac znepokojivá, pokiaľ ide o hliník (46 %)⁷ a nikel (25 %)⁸, a to najmä vzhľadom na predpoklad, že dopyt po hliníku, medi a niklu bude do roku 2030 prudko rásť. Všetky tieto kovy sú okrem toho zásadne dôležité pre obranu. Napríklad na výrobu hlavného bojového tanku je potrebných 50 až 60 ton vysokokvalitnej ocele, samohybný delostrelecký systém potrebuje do 100 ton, bojové lietadlo 3 tony hliníka⁹. Stabilný a odolný dodávateľský reťazec pre tieto materiály má zásadný význam pre posilnenie európskej obrannej technologickej a priemyselnej

¹ Medzi základné kovy okrem železa a ocele patria ferozliatiny úzko spojené s hodnotovým reťazcom ocele, ako aj neželezné kovy, ako sú hliník, meď a nikel. V tomto akčnom pláne sa kladie dôraz na základné kovy, ktoré sa vyrábajú a s ktorými sa obchoduje vo veľkých objemoch, a nie na tzv. technologické kovy s menším objemom výroby ani vzácne kovy, ktoré sú často kritickými surovinami, a preto sa na ne vzťahujú ustanovenia aktu o kritických surovinách.

² COM(2025) 30 [10017eb1-4722-4333-add2-e0ed18105a34_en](https://international-aluminium.org/statistics/primary-aluminium-production/).

³ <https://international-aluminium.org/statistics/primary-aluminium-production/>.

⁴ Zdroj: Výbor OECD pre oceľ: 96. zasadnutie výboru pre oceľ: vyhlásenie predsedajúceho | OECD <https://www.oecd.org/en/about/news/speech-statements/2024/11/96th-session-of-the-steel-committee-statement-by-the-chair.html>.

⁵ Zdroj: Eurofer, v roku 2023 sa na výrobu 126 miliónov ton reálne spotrebovalo 138 miliónov ton.

⁶ Zdroj: Informačný prehľad projektu SCREEN 2023 o medi.

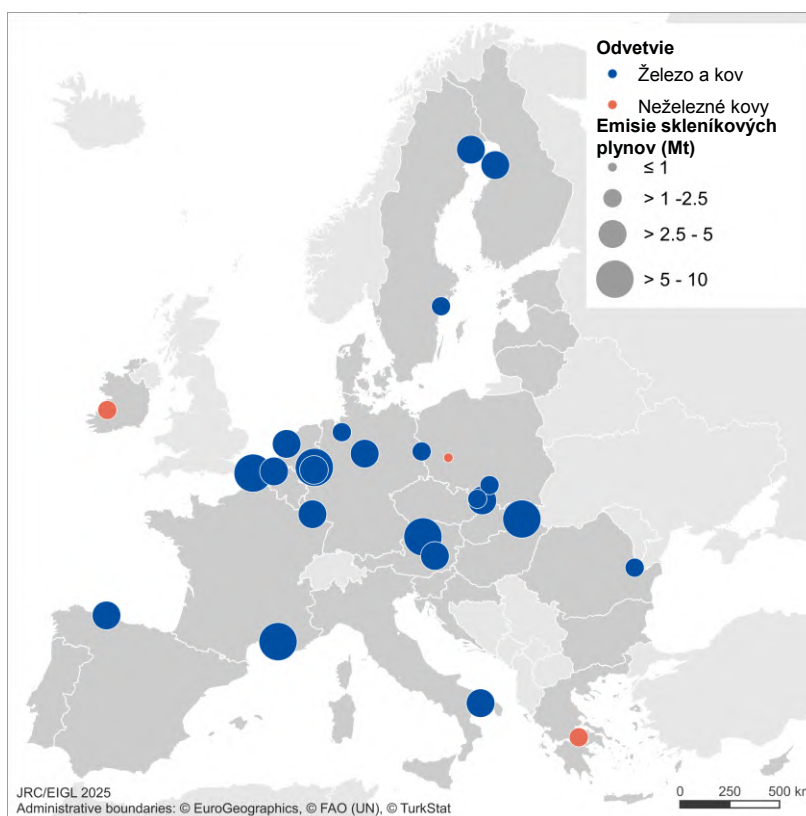
⁷ Zdroj: združenie European Aluminium. 7 % domáca prvovýroba + 39 % domáca recyklácia v roku 2023.

⁸ Zdroj: Informačný prehľad projektu SCREEN 2023 o nikli.

⁹ [JRC Publications Repository - Raw materials in the European defence industry \(Archív publikácií JRC – Suroviny v európskom obrannom priemysle\)](#).

základne, pripravenosť a vnútornú bezpečnosť EÚ, uspokojenie potrieb EÚ v oblasti obrany a letectva a zabezpečenie jej technologickej suverenity.

Európsky metalurgický priemysel sa zaviazal investovať do technológií na dekarbonizáciu a odstraňovanie znečistenia a prispievať k cieľom EÚ v oblasti klímy a životného prostredia. V roku 2022¹⁰ mal metalurgický priemysel¹¹ podiel na celkových emisiách skleníkových plynov v EÚ vo výške 8,1 % a produkoval veľké množstvo látok znečisťujúcich ovzdušie¹². V súčasnom hospodárskom kontexte s nízkou návratnosťou kapitálu, nedávnou kompresiou marže v dôsledku celosvetovej nadmernej kapacity, nedostatočnou ochotou zákazníkov platiť čistú prémii a nedostatočnými stimulmi z regulačných zásahov, sa však metalurgickému priemyslu EÚ ťažko investuje do dekarbonizácie. **Obchodné a finančné opodstatnenie preto nie je** pre investorov a zákazníkov **dostatočne lákavé**. Bez rozhodných opatrení a investícií pretrváva reálne riziko zatvorenia závodov a poklesu priemyslu, s vážnymi následkami pre kľúčové hospodárske regióny v celej Európe, ako aj pre naše strategické odvetvia, ako je obranný a vesmírny priemysel, ktorým by sa tým obmedzila schopnosť poskytovať kritické spôsobilosti a vybavenie tak rýchlo a pružne, ako si to vyžaduje premenlivý geopolitický kontext.

Location of steel and non-ferrous metals sites among the top 100 greenhouse gas emitting sites in the EU (Oceliarne a továrne na spracovanie neželezných kovov patria k 100 najvýznamnejším lokalitám v EÚ produkujúcim skleníkové plyny). Zdroj: Spoločné výskumné centrum, Geografické laboratórium pre energetiku a priemysel

¹⁰ Zdroj – Eurostat, vzťahuje sa na ťažbu, výrobu základných kovov a spracovanie kovov.

¹¹ V tomto prípade sa pojem „metalurgický priemysel“ vzťahuje aj na dôležité využitie kovov ako ich anorganických zlúčenín, a to (napríklad) v batériových materiáloch, fotovoltike a polovodičoch.

¹² Zdroj: Portál priemyselných emisií, 2022.

Spoločnosť ThyssenKrupp napríklad v decembri 2024 oznámila svoj plán prepustiť v Nemecku 11 000 pracovníkov. ArcelorMittal v novembri 2024 odložil svoje investície do dekarbonizácie v celej Európe. Spoločnosť Liberty Ostrava v júni 2024 oznámila konkurz v Českej republike. Odvetvie hliníka natrvalo prišlo o významnú časť svojej európskej výrobných kapacít a predstavuje varovné znamenie pred rizikom deindustrializácie. Okrem toho sa od roku 2021 zastavilo využívanie viac ako 50 % kapacity prvovýroby. Produkcia ocele v EÚ od roku 2017 klesla zo 160 miliónov ton na 126 miliónov ton v roku 2023. Súčasná miera využitia oceliarskej kapacity na úrovni približne 65 % je z dlhodobého hľadiska neudržateľná, keďže takéto kapitálovo náročné odvetvia musia fungovať na úrovni viac ako 85 %, aby boli za trhovských podmienok konkurencieschopné.

V **Dohode o čistom priemysle¹³** a **Akčnom pláne pre prijateľné ceny energie¹⁴** bol oznámený celý rad opatrení a potreba konkrétneho akčného plánu pre metalurgické odvetvia. Dôraz sa kladie na kľúčové výzvy v oblasti konkurencieschopnosti, ktorými sú znižovanie nákladov na energiu, vytváranie vedúcich trhov s nízkouhlíkovými výrobkami, zvyšovanie obehovosti, zaistenie spravodlivých medzinárodných podmienok, tvorba kvalitných pracovných miest a mobilizácia investícií. EÚ sa bude pri dosahovaní svojich cieľov v oblasti čistého priemyslu naďalej spoliehať na silné globálne partnerstvá.

Tento akčný plán dopĺňa tieto širšie iniciatívy a stanovuje komplexný pracovný program v krátkodobom až strednodobom horizonte. Nadväzuje na dialóg o oceli, ktorý predsedníčka Komisie usporiadala 4. marca, a na širšiu sériu konzultácií. Zaoberá sa niektorými kľúčovými odvetvovými problémami, ktoré bránia európskemu metalurgickému priemyslu v prosperite a dekarbonizácii. Stanovujú sa v ňom konkrétne opatrenia, ktoré môžu ako celok poskytnúť metalurgickému priemyslu okamžitú úľavu a zároveň ho ubezpečiť o správnosti spôsobov dekarbonizácie a investičných rozhodnutí. Spolu s týmto akčným plánom bol uverejnený plán transformácie pre metalurgický priemysel¹⁵, ktorý poskytuje ďalšie súvislosti a analýzu zdola nahor, pokiaľ ide o potreby a výzvy metalurgických odvetví a názory vyjadrené rôznymi zainteresovanými stranami. V tomto akčnom pláne sa zväžia **prebiehajúce partnerstvá EÚ s tretími krajinami, najmä kandidátskymi krajinami**, ktoré sa integrujú do jednotného trhu a smerujú k členstvu v EÚ. V rámci strategického prístupu k posilneniu odolnosti dodávateľského reťazca by mohli do partnerských krajín smerovať investície a mohla by sa nanovo vymedziť priemyselná spolupráca s cieľom vytvoriť udržateľnejší a odolnejší ekosystém výroby ocele.

Tento akčný plán spočíva na šiestich hlavných pilieroch: zabezpečenie veľkého objemu čistej **energie** za dostupné ceny; prevencia **úniku uhlíka**; podpora a ochrana európskych priemyselných **kapacít**; podpora **obehovosti** kovov; ochrana kvalitných **pracovných miest v priemysle** a znižovanie rizika prostredníctvom **vedúcich trhov** a podporou **investícií**.

¹³ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_sk.

¹⁴ https://energy.ec.europa.eu/strategy/affordable-energy_en.

¹⁵ https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/fe4b7a0b-cfb9-49fd-9d37-139c1e23832d_en.

1. ZABEZPEČENIE PRÍSTUPU K ČISTEJ A CENOVO DOSTUPNEJ ENERGII PRE METALURGICKÝ PRIEMYSEL

Kľúčovou hnacou silou konkurencieschopnosti metalurgického priemyslu sú aj nad'alej náklady na energiu. Náklady na energiu predstavujú pri výrobe kovov a ocele väčší podiel ako v iných odvetviach. Už pred energetickou krízou predstavoval tento podiel približne 17 % v odvetví ocele¹⁶ a 40 % v prípade hliníka¹⁷. Počas energetickej krízy v roku 2022 dosiahli tieto úrovne až 80 %¹⁸. Hoci od vrcholu v roku 2022 ceny energie v roku 2025 klesli, ešte stále prevyšujú historické úrovne a úrovne v iných medzinárodných výrobných lokalitách. Ceny elektrickej energie sú v EÚ 2 až 3-krát vyššie ako v Spojených štátoch¹⁹, zatiaľ čo ceny zemného plynu sú takmer päťkrát vyššie ako v Spojených štátoch²⁰. Najefektívnejším spôsobom dekarbonizácie viacerých foriem výroby ocele a kovov zostáva priama elektrifikácia; v iných prípadoch budú spôsoby závisieť od metód nepriamej elektrifikácie, akou je napríklad vodík vyrábaný elektrolyzou. Tým sa v porovnaní s technológiami založenými na fosílnych palivách zvýši podiel nákladov na energiu na celkových výrobných nákladoch. Podpora tohto prechodu do veľkej miery závisí priamo od prístupu k nižším cenám elektriny. Okrem toho sú dôležité aj technológie, ako je zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého a obehové využívanie surovín.

Znižovanie cien energie pre energeticky náročné priemyselné odvetvia

Na prekonanie tejto náročnej situácie musia byť ceny energie prijateľnejšie. V **Akčnom pláne pre prijateľné ceny energie** sa predstavujú dôležité prvky riešenia, a to najmä v podobe oznámených opatrení na zefektívnenie sieťových poplatkov, zníženie daní a poplatkov za energiu, uľahčenie uzatvárania zmlúv o nákupe elektriny, zrýchlenie povoľovania, rozšírenie a modernizáciu sietí a zavádzanie stimulov v prospech flexibility elektrizačnej sústavy. Okrem toho energeticky náročné priemyselné odvetvia budú medzi hlavnými príjemcami pilotného programu EIB týkajúceho sa podnikových zmlúv o nákupe elektriny.

Ďalšie riešenia **osobitne zamerané na energeticky náročné priemyselné odvetvia** by mali byť úmerné významnej úlohe, ktorú zohrávajú náklady na energiu pre konkurencieschopnosť a dekarbonizáciu týchto odvetví. Komisia konzultuje s členskými štátmi o nástroji štátnej pomoci v oblasti čistej flexibility, založenom na zmluvách o nákupe elektriny a záväzku priemyslu spotrebúvať čistú elektrickú energiu. Komisia okrem toho poskytne členským štátom usmernenia k návrhu systémov verejnej podpory pre čistú energiu prostredníctvom dvojsmerných rozdielových zmlúv vrátane ich kombinácie so zmluvami o nákupe elektriny. Ich cieľom bude poskytnúť dočasnú cenovú úľavu pre energeticky náročné priemyselné odvetvia, aby sa v EÚ podporili investície do dekarbonizácie. Verejná podpora v odvetví energetiky by sa mala osobitne zamerať na **energeticky náročné odvetvia a metalurgický priemysel**, a to najmä tam, kde sú k dispozícii elektrifikačné technológie a spoločnosti môžu využívať tieto dlhodobé

¹⁶ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121276>.

¹⁷ <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

¹⁸ <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

¹⁹ Ceny elektrickej energie sú dvoj- až trojnásobne vyššie ako v USA: v prvom polroku 2024 stála kWh v EÚ 0,16 EUR v porovnaní s 0,07 EUR v USA, a to napriek tomu, že v porovnaní s prvým polrokom 2023 v EÚ cena klesla (o 0,04 EUR) a v USA zostala stabilná (+ 0,01 EUR) a napriek klesajúcim energetickým potrebám. <https://www.bruegel.org/policy-brief/decarbonising-competitiveness-four-ways-reduce-european-energy-prices>.

²⁰ Akčný plán pre prijateľné ceny energie.

zmluvné dojednania na zmiernenie vplyvu kolísavých cien elektriny. Pritom bude potrebné zvážiť všetky potenciálne prekážky využívania zmlúv o nákupe elektriny vrátane ich možných vplyvov na súvahy spoločností²¹. Komisia bude analyzovať trhové alebo regulačné zlyhania, ktoré bránia optimálnemu využívaniu takýchto zmlúv v energeticky náročných priemyselných odvetviach, a v prípade potreby sa nimi bude zaoberať.

V krátkodobom horizonte **sa členské štáty zároveň vyzývajú, aby urýchlene zaviedli a využili všetky možnosti flexibility** poskytované v európskych právnych predpisoch v oblasti energetiky a pravidlách štátnej pomoci na zníženie nákladov pre energeticky náročné priemyselné odvetvia. V oddiele 4.7.1 Usmernení o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky sa v odvetviach, ktoré by bez zníženia nákladov nemohli udržateľne vykonávať svoje hospodárske činnosti, umožňuje znížiť úroveň environmentálnych daní a parafiškálnych poplatkov a v oddiele 4.11 sa pre energeticky náročných odberateľov umožňuje znížiť poplatky za elektrinu²². Oceliarsky a metalurgický priemysel tieto podmienky vo všeobecnosti spĺňajú. Okrem toho smernica o zdaňovaní energie umožňuje za určitých podmienok znížiť zdaňovanie elektriny v energeticky náročných priemyselných odvetviach na nulu, čím sa pre toto odvetvie vytvára stimul, aby dekarbonizovalo prostredníctvom elektrifikácie, a čo môže prispieť k rozšíreniu jeho väčšej konkurencieschopnosti. Členské štáty sú súčasne nabádané urýchlene uzavrieť rokovania o smernici o zdaňovaní energie²³, aby daňový rámec viac podporoval elektrifikáciu a nemotivoval k využívaniu fosílnych palív.

Ďalšiu flexibilitu a zjednodušenia, ktoré členským štátom umožnia urýchliť podporu dekarbonizácie priemyslu, poskytne **rámec štátnej pomoci pre Dohodu o čistom priemysle**, ktorý sa má prijať v 2. štvrtroku 2025 po uplynutí konzultačného obdobia²⁴. Premieta sa tu skutočnosť, že trhové a regulačné signály, napríklad súčasná a predpokladaná cena v systéme ETS, často v tejto fáze samy osebe nestačia na prekonanie rozdielov v nákladoch medzi tradičnými a dekarbonizovanými výrobnými metódami. Podľa návrhu, o ktorom v súčasnosti prebieha verejná konzultácia²⁵, sa budú na verejnú podporu všetkých dekarbonizačných technológií vrátane opatrení energetickej efektívnosti vzťahovať zjednodušené podmienky zlučiteľnosti. Očakáva sa, že to povedie k zníženiu nákladov a zvýšeniu konkurencieschopnosti, a zároveň k zníženiu emisií skleníkových plynov. Okrem schém založených na výpočtoch finančnej medzery alebo na súťažnom ponukovom konaní budú povolené aj zjednodušené schémy založené na povolenej intenzite pomoci. Hoci sa na tieto schémy uplatňujú stropy pomoci, aj veľké projekty môžu byť schválené zjednodušeným postupom. Investície do dekarbonizácie sa budú považovať za technologicky neutrálne, pričom dôraz sa bude klásť na znižovanie emisií, a to aj vtedy, keď k nemu bude dochádzať postupne. Okrem priamej podpory investícií do dekarbonizácie nový rámec uľahčí zrýchlené odpisovanie aktív čistých technológií, napríklad elektrolyzérovo alebo zariadení na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého.

²¹ Na riešení niektorých z týchto otázok sa pracuje v rámci prebiehajúcich iniciatív: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2024/power-purchase-agreements/>; [Power Purchase Agreements, Endorsement consultation | EFRAG](#).

²² Pre odvetvia, kde hrozí, že sa presťahujú mimo Únie na miesta, kde neexistujú environmentálne normy alebo kde sú menej ambiciózne.

²³ COM/2021/563 final.

²⁴ https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2025-cisaf_en.

²⁵ https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/45b532ce-53fb-4907-975c-79edaa31a166_en?filename=2025_CISAF_draft_EC_communication.pdf.

V usmerneniach o štátnej pomoci týkajúcich sa kompenzácie nepriamych nákladov v systéme obchodovania s emisiami (ETS) sa členským štátom poskytuje v určitých odvetviach s výraznou obchodnou aktivitou a vysokými emisiami uhlíka, medzi ktoré patrí odvetvie ocele a iné metalurgické odvetvia, priestor na kompenzáciu nákladov na emisie oxidu uhličitého, ktoré im vznikajú cez účty za elektrinu. Členské štáty sa vyzývajú, aby túto možnosť ďalej využívali alebo zvažili jej využívanie, ak je pre ich priemysel relevantná (v súčasnosti túto možnosť využíva len 14 členských štátov). V kontexte preskúmaní ETS a CBAM v roku 2026 bude Komisia pracovať na primeraných opatreniach (formou usmernení alebo inou formou) zameraných na kompenzáciu nepriamych nákladov v ETS po roku 2030, pričom zabezpečí súdržnosť s inými nástrojmi na riešenie úniku uhlíka.

Okrem toho sa v právnych predpisoch EÚ v oblasti energetiky stanovuje rámec pre navrhovanie **sieťových taríf** na základe zásad odzrkadľovania nákladov, transparentnosti a nediskriminácie, pričom sa zohľadňuje potreba bezpečnosti a flexibility siete. Členské štáty môžu navrhnúť svoje sieťové tarify tak, aby boli prínosné pre energeticky náročné priemyselné odvetvia. Preto sa v usmernení k návrhu sieťových taríf oznámených v Akčnom pláne pre prijateľné ceny energie na 2. štvrtrok 2025 poskytnú ďalšie podrobnosti o riešení, ktorými by sa znížili systémové náklady v prospech všetkých používateľov vrátane energeticky náročných odvetví.

Urýchlenie pripájania do siete a zavádzania vodíka z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkového vodíka

Keďže sa čoraz viac odvetví elektrifikuje a pri mnohých projektoch rozširovania siete došlo k oneskoreniam, metalurgické odvetvie je často vystavené dlhým čakacím lehotám, neraz aj niekoľkým rokmi, kým sa mu podarí pripojiť do siete alebo svoje pripojenie rozšíriť. Takéto oneskorenia majú potenciál narušiť investície do elektrifikácie.

Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi na riešení problémov súvisiacich s dlhými čakacími lehotami pripojenia do siete. Komisia vydá pre členské štáty usmernenia a odporúčania týkajúce sa skrátenia čakacej lehoty na pripojenie do siete. V nich budú zahrnuté opatrenia, ktoré umožňuje existujúci právny rámec a ktoré pomôžu členským štátom odstrániť z poradovníka špekulatívne alebo neúplné žiadosti a v prípade potreby sa odchyliť od zásady „kto prv príde, ten prv berie“ na základe objektívnych kritérií v záujme podpory investícií, ktoré napomáhajú prechod na čistú energiu a efektívnosť elektrizačnej sústavy. Pritom sa bude vychádzať z pozitívnych príkladov z niektorých členských štátov a postupovať na základe dialógu s orgánmi členských štátov. Komisia v 2. štvrtroku 2025 vydá aj hlavné zásady, v ktorých určí podmienky, za ktorých by sa mali uskutočniť predbežné investície²⁶ do projektov v oblasti sústav. Prístup do siete v čase uskutočňovania týchto investícií môžu energeticky náročné priemyselné odvetvia získať aj cez zmluvy o flexibilnom pripojení. Komisia okrem toho navrhne dodatočné opatrenia, aby projektom elektrifikácie v energeticky náročných priemyselných odvetviach uľahčila a urýchlila prístup k sieťovej infraštruktúre.

²⁶ Ide o investície, v rámci ktorých sa predvída neistý budúci rast dopytu po elektrickej energii v dôsledku elektrifikácie. Ak sa v prípade takýchto investícií účtujú súčasným používateľom plné sumy nákladov, môže to nespravodlivo zaťažiť prvých používateľov a spomaliť elektrifikáciu. V Akčnom pláne pre prijateľné ceny energie sa preto uvádza vysvetlenie, ako by členské štáty mohli v relevantných cieľových prípadoch využiť svoj verejný rozpočet na zníženie sieťových poplatkov, aby sa pokryli dodatočné náklady vyplývajúce z opatrení na urýchlenie dekarbonizácie a integrácie trhu.

Keďže priama elektrifikácia nie je vždy možná alebo nákladovo efektívna, kľúčovým faktorom umožňujúcim dekarbonizáciu v oceliarskom a metalurgickom priemysle je vodík. Napríklad najslubnejšou možnosťou dekarbonizácie primárnej výroby ocele je priama redukcia s použitím vodíka a vodík je aj v iných metalurgických odvetviach hlavným kandidátom, ktorý by mohol nahradiť zemný plyn pri poskytovaní vysokoteplotného tepla. Na uskutočnenie konkurencieschopnej transformácie sú potrebné rozsiahle a cenovo dostupné dodávky vodíka z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkového vodíka. Komisia v Dohode o čistom priemysle oznámila aj to, že v nadchádzajúcich týždňoch prijme delegovaný akt o **nízkouhlíkovom vodíku** s cieľom zabezpečiť jasnosť pre dodávateľov, odberateľov a investorov. V tomto delegovanom akte sa v záujme dosiahnutia želaných cieľov zníženia emisií skleníkových plynov pri technologicky neutrálnej výrobe nízkouhlíkových palív stanovia čo najflexibilnejšie pravidlá.

Okrem toho bude v spojitosti s Dohodou o čistom priemysle v 3. štvrtroku 2025 vyhlásená v rámci **Európskej vodíkovej banky tretia výzva**, ktorá sa zameria na ďalšiu podporu výroby s cieľom uľahčiť prístup rôznym priemyselným odberateľom vrátane oceliarov.

Komisia okrem toho prehodnotí priority mandátu **Európskej aliancie pre čistý vodík** smerom k tým odvetviam, v ktorých má vodík najväčší význam pre dekarbonizáciu. Európska komisia bude každoročne monitorovať a aktualizovať pokrok v realizácii projektov aliancie, aby mala prehľad o rozšírení trhu s vodíkom a mohla priemyselným odberateľom a iným subjektom poskytnúť potrebnú istotu pri plnení plánov dekarbonizácie.

Urýchlenie rekuperácie prebytočného tepla a využívania čistej energie

Zvýšenie energetickej efektívnosti a podpora elektrifikácie a využívania čistej energie v oceliarskom a metalurgickom odvetví môžu byť prínosom pre energetický systém EÚ a zároveň znížiť náklady odvetvia. Oceľ a kovy sú priemyselné odvetvia s najvyšším potenciálom rekuperácie odpadového tepla v EÚ, najmä pokiaľ ide o vysokokvalitné zdroje tepla, ktoré možno rekuperovať zo spalín, vysokoteplotných kvapalín a odpadu. Čoraz všestrannejšou možnosťou využívania prebytočného procesného tepla sa stávajú vysokoteplotné tepelné čerpadlá, ktoré znižujú celkové energetické potreby odvetvia. Odpadové teplo sa môže rekuperovať a používať aj v rámci sietí diaľkového vykurovania. **Komisia vypracuje a podporí štandardizované prístupy k rekuperácii odpadového tepla** vrátane opätovného využívania modelov, ako sú zmluvy o nákupe tepla, a rozšírenia najlepších postupov integrovaného plánovania tepelnej infraštruktúry ako súčasť plnenia stratégie pre vykurovanie a chladenie oznámenej v akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu.

Opatrenia:
V nadchádzajúcich týždňoch Komisia prijme delegovaný akt o nízkouhlíkovom vodíku .
Komisia do 2. štvrtroku 2025 vydá usmernenie k návrhu sieťových taríf, v ktorom okrem iného ponúkne možnosti zníženia sieťových taríf pre metalurgické odvetvie a iné energeticky náročné priemyselné odvetvia .
Do 2. štvrtroku 2025 Komisia navrhne hlavné zásady, podľa ktorých sa určia podmienky, za ktorých by sa mali poskytovať anticipačné investície do projektov v oblasti sústav.

Do 3. štvrtroka 2025 Komisia vyhlási tretiu výzvu v rámci vodíkovej banky , ktorá je určená na podporu výroby a uľahčenie prístupu priemyselných odberateľov vrátane oceliarov.
Komisia do 4. štvrtroka 2025 navrhne uľahčenie prístupu do sústavy pre energeticky náročné priemyselné projekty elektrifikácie.
Komisia do 4. štvrtroka 2025 poskytne členským štátom usmernenia ku koncipovaniu rozdielových zmlúv vrátane ich kombinovania so zmluvami o nákupe elektriny.
V kontexte preskúmaní ETS a CBAM v roku 2026 bude Komisia pracovať na primeraných opatreniach (formou usmernení alebo inou formou) zameraných na kompenzáciu nepriamych nákladov v ETS po roku 2030.

2. PREVENCIA ÚNIKU UHLÍKA

Aby sa naplno využil potenciál prevencie úniku uhlíka, **od roku 2026 sa začnú uplatňovať finančné záväzky mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (CBAM) a zároveň sa budú postupne do roku 2034 rušiť bezodplatné kvóty podľa EU ETS**. Hoci mechanizmus CBAM sa vzťahuje na dovážaný tovar, nerieši možné riziká úniku uhlíka v prípade kovov vyrábaných v EÚ, na ktoré sa vzťahuje cena EU ETS a ktoré sa vyvážajú do tretích krajín a konkurujú výrobcem z krajín s nižšími ambíciami v oblasti klímy. Komisia preto navrhne riešenie tejto nevýhody, ktorá spočíva v riziku úniku uhlíka v prípade tovaru vyrábaného odvetviami patriacimi do mechanizmu CBAM v EÚ a určeného na vývoz.

Po druhé, existuje riziko, že únik uhlíka v prípade tovaru, na ktorý sa vzťahuje mechanizmus CBAM, by sa mohol posunúť na ďalší článok hodnotového reťazca. Môže k tomu dôjsť v dôsledku obchádzania, čiže vyhýbaniu sa povinnostiam vyplývajúcim z mechanizmu CBAM, keď sa vykonajú mierne úpravy základného tovaru, na ktorý sa vzťahuje CBAM – alebo keď spotrebitelia v EÚ začnú uprednostňovať tovar v ďalšom článku hodnotového reťazca, ktorý sa dováža od výrobcov z tretích krajín s menej prísnyimi politikami v oblasti klímy. Okrem toho sa môže stať, že spoločnosti, ktoré v súčasnosti v EÚ vyrábajú alebo spracúvajú tovar, na ktorý sa vzťahuje CBAM, do takýchto krajín premiestnia svoje operácie. V súčasnosti Komisia tieto riziká kvantifikuje a bude ich riešiť v návrhu na rozšírenie mechanizmu CBAM na určité **výrobky v ďalšom článku hodnotového reťazca**, v ktorom zohľadní aj potrebu minimalizovať administratívnu záťaž.

Po tretie, **existuje riziko obchádzania cieľov mechanizmu CBAM**, keď sa tovar vyrobený v nízkouhlíkových výrobných zariadeniach v tretích krajinách presmeruje k európskym zákazníkom, ale bude sa pokračovať vo výrobe s vysokými emisiami uhlíka pre iné trhy (tzv. premiestňovanie zdrojov). Podobne môžu environmentálne zavádzajúce môžu byť postupy účtovania uhlíka, napríklad v prípade výroby energeticky náročných kovov, ktorá využíva zdanlivo nízkouhlíkové trhové nástroje, ale pritom sa naďalej spolieha na zdroje energie s vysokými emisiami, alebo zavádzajúce postupy účtovania obsahu šrotu²⁷. S cieľom obe otázky vyriešiť a zabezpečiť integritu mechanizmu CBAM Komisia predloží stratégiu proti obchádzaniu. V tejto stratégii dôkladne posúdi uvedené riziká a navrhne ich riešenia vrátane legislatívnych zmien.

²⁷ Vo všetkých odvetviach, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM, sa započítavajú nepriame emisie v rámci súčasného prechodného obdobia CBAM. V konečnej fáze sa započítavajú len pri hnojivách a cemente.

Vzhľadom na naliehavú potrebu túto oblasť sprehľadniť Komisia urýchli prípravu na rozšírenie a posilnenie mechanizmu CBAM a prioritizuje kľúčové prvky reformy.

Opatrenia:
Komisia do 2. štvrtroka 2025 vydá oznámenie , v ktorom rozoberie možnosti riešenia problému úniku uhlíka v prípade tovaru, na ktorý sa vzťahuje CBAM a je vyvážený z EÚ do tretích krajín .
Komisia do 4. štvrtroka 2025 vykoná komplexné preskúmanie mechanizmu CBAM a predloží stratégiu proti obchádzaniu a prvý legislatívny návrh : <ul style="list-style-type: none">- rozšírenie pôsobnosti mechanizmu CBAM na určité výrobky z ocele a hliníka v ďalšom článku hodnotového reťazca a- dodatočné opatrenia proti obchádzaniu.

3. PODPORA A OCHRANA EURÓPSKÝCH PRIEMYSELNÝCH KAPACÍT

Celosvetová nadmerná kapacita vážne ohrozuje ziskovosť a konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví. Na ochranu obchodu v metalurgických odvetviach proti nekalej celosvetovej hospodárskej súťaži už EÚ prijala niekoľko opatrení. V súčasnosti je najviac opatrení na ochranu obchodu zavedených v odvetví železa a ocele, po ktorom nasleduje odvetvie neželezných kovov a nerastov. Odvetvie však naďalej ohrozujú globálne nadmerné kapacity a globálne narušenia zo strany Číny a iných krajín, ktoré umelo podporujú svoj domáci priemysel alebo obchádzajú opatrenia a sankcie EÚ na ochranu obchodu. EÚ je jediným významným oceliarskym regiónom, v ktorom došlo k poklesu kapacity.

Okrem toho zavedenie 25 % dovozných ciel na oceľ a hliník zo strany Spojených štátov 12. marca 2025 nebude mať negatívny vplyv len na výrobcov z EÚ vrátane výrobcov základných kovov spracovaných na výrobky v ďalšom článku reťazca, ktorých prístup na trh Spojených štátov sa obmedzí, ale zároveň zvýši tlak vývozu, ktorý bol predtým určený pre Spojené štáty, ale mohol by byť presmerovaný do EÚ.

Nástroje na ochranu obchodu a iné obchodné opatrenia

EÚ preskúmala existujúce ochranné opatrenie týkajúce sa ocele, aby zohľadnila najnovší vývoj na trhu a zaistila účinnosť tohto opatrenia. Komisia podrobne prešetrila súčasné ochranné opatrenie týkajúce sa ocele a s cieľom riešiť náročnú situáciu, ktorej čelí odvetvie ocele EÚ, predložila členským štátom návrhy na jeho úpravu. Navrhované úpravy zabezpečia účinnosť opatrenia najmä v tých kategóriách, v ktorých je dovozný tlak najakútnejší, a tým prinesú výrobcom ocele v EÚ významnú krátkodobú úľavu. V návrhoch sa zohľadnil najmä významný nárast dovozu a pokles dopytu v určitých kategóriách.

Platnosť ochranného opatrenia sa právne skončí 30. júna 2026, ale nemožno predpokladať, že štrukturálna celosvetová nadmerná kapacita a jej negatívny vplyv na oceliarsky priemysel EÚ v oblasti obchodu, ktorý viedol k použitiu ochranného opatrenia, 1. júla 2026 zanikne. Naopak, negatívne účinky v oblasti obchodu sa pravdepodobne ešte zhoršia, pretože čoraz väčší počet tretích krajín prijíma opatrenia zamerané na obmedzenie dovozu na svoje trhy, čo robí z trhu EÚ hlavné odbytisko pre celosvetovú nadmernú kapacitu.

Vzhľadom na túto výnimočnú situáciu je preto potrebné zaviesť po 30. júni 2026 primerané a účinné ochranné opatrenia, ktoré prispievajú k zachovaniu

konkurencieschopného a udržateľného oceliarskeho priemyslu EÚ. Komisia preto najneskôr do 3. štvrtroka 2025 navrhne dlhodobé opatrenie, ktorým sa odvetviu ocele EÚ poskytne vysokoúčinná úroveň ochrany. Komisia sa bude usilovať o to, aby nové opatrenie začalo platiť včas a plynule tak nahradilo súčasné ochranné opatrenie, čím sa zaistí účinný stupeň nápravy negatívnych účinkov v oblasti obchodu spôsobených celosvetovou nadmernou kapacitou. Opatrenie zohľadní zmeny dopytu v EÚ, ako aj aspekty bezpečnosti a odolnosti, pričom sa zachová určitá úroveň otvorenosti na trhu EÚ. Tento vyvážený prístup bude chrániť záujem Únie a jej výrobcov a používateľov, ako aj dovozcov a spotrebiteľov. EÚ bude zároveň v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami naďalej spolupracovať s partnermi z tretích krajín a multilaterálnymi partnermi na riešení nadmerných kapacít na celosvetovej úrovni²⁸.

Okrem toho v decembri 2024 začala Komisia **ochranné prešetrovanie týkajúce sa dovozu určitých legujúcich prvkov**, ktoré sú kritickým odvetvím pre hospodárstvo EÚ, keďže sa využívajú na zlepšenie pevnosti, trvanlivosti a kvality ocele alebo hliníka. Toto prešetrovanie bude ukončené do 18. novembra 2025 a Komisia nebude váhať prijať na jeho základe dodatočné ochranné opatrenia, ak sa zistí, že sú potrebné.

Situácia sa zhoršuje aj v odvetví hliníka. Výrobcovia z EÚ stratili za posledné desaťročie značný podiel na trhu a od roku 2021 zostáva pozastavených približne 50 % kapacity prvovýroby. Nedávno oznámené clá na hliník zo strany Spojených štátov situáciu pravdepodobne ešte zhoršia, keďže existuje vážna hrozba odklonu obchodu z viacerých destinácií. **Komisia preto začala zhromažďovať relevantné dôkazy, ktoré by odôvodňovali použitie nástrojov na ochranu obchodu, a to vrátane začatia prešetrovania ochranného opatrenia ihneď po predložení riadne odôvodnenej žiadosti.**

Komisia zistila, že vyvážajúci výrobcovia sa snažia čoraz častejšie obchádzať opatrenia na ochranu obchodu. Hrozí, že toto správanie oslabí účinnosť našich opatrení na ochranu obchodu. Totiž zatiaľ čo konkrétne antidumpingové alebo antisubvenčné opatrenie primerane rieši priamy dovoz, tento môže byť nahradený nepriamym dovozom, pri ktorom sa konečná fáza výrobného postupu pred odoslaním do EÚ uskutočňuje v tretej krajine, na ktorú sa opatrenia nevzťahujú, čím dochádza k vyhybaniu sa plateniu ciel. Jedným z prioritných krokov **Komisie**, ktorých cieľom je zabezpečiť účinnosť jej opatrení na ochranu obchodu, **bude posúdiť, či by nemala prispôbiť svoju prax a zaviesť pravidlo určovania pôvodu podľa roztavenia a odliatia.** To by jej umožnilo konať proti krajine, v ktorej bol kov pôvodne tavený, bez ohľadu na miesto jeho následnej úpravy a pôvod tovaru, ktoré sa zohľadňujú podľa tradičných pravidiel určovania nepreferenčného pôvodu. Uplatňovaním tohto pravidla by sa odstránila možnosť zmeniť pôvod kovového výrobku tým, že sa minimálne upraví, a zaistila by sa väčšia istota pri sledovaní jeho pôvodu. Komisia bude v každom prípade situáciu pozorne sledovať, keďže nadmerné kapacity vyprodukované za netrhových podmienok môžu viesť zároveň k tomu, že neprepojení trhoví výrobcovia v iných tretích krajinách začnú vyvážať do EÚ množstvá výrobkov, ktoré pochádzajú z ich domácich alebo iných tradičných mimoeurópskych trhov.

V záujme vyrovnanosti sa s rýchlym vývojom na svetových trhoch a ochrany priemyslu Komisia posilní monitorovanie obchodných tokov a proaktívne, bez toho, aby čakala, kým dôjde k značnej ujme, začne prešetrovania založené na „hrozbe ujmy“. Pokiaľ ide o kovy, na ktoré sa vzťahuje rozsah pôsobnosti tohto akčného plánu, okrem ocele a hliníka, Komisia do 3. štvrtroka 2025 predloží správu o svojom posilnenom monitorovaní situácie

²⁸ Napríklad v rámci Globálneho fóra pre nadmernú kapacitu ocele, ktorá je kľúčovou platformou združujúcou 28 členov, ktorí sa zaviazali vypracovať a zaviesť kolektívne riešenia problému nadmernej kapacity a zlepšiť fungovanie trhu v odvetví ocele.

na trhu v týchto odvetviach a bude pripravená navrhnúť prípadné obchodné opatrenia. Ako bolo oznámené v Dohode o čistom priemysle, Komisia bude pracovať na posilnení súčasných nástrojov na ochranu obchodu. **V tejto súvislosti posúdi aj to, či nie je potrebné zmeniť súčasný režim uplatňovania pravidla nižšieho cla.** EÚ bude v spolupráci s inými zainteresovanými stranami na multilaterálnej úrovni pokračovať v úsilí o riešenie globálnych výziev, ktorým tieto odvetvia čelia, a zintenzívni ho. Situácia v odvetví medi bude predmetom dôkladného monitorovania, keďže vo februári 2025 začali Spojené štáty podľa článku 232 zákona o rozšírení obchodu z roku 1962 prešetrovanie týkajúce sa dovozu medi, ktoré by mohlo viesť k zavedeniu ďalších sadzobných opatrení a tým k narušeniu svetových trhov. Hoci európske členské štáty nie sú hlavnými dodávateľmi na trh Spojených štátov, mohli by pocítiť súvisiace nepriame dôsledky.

Od marca 2022 **prijala EÚ širokú škálu sankcií voči Rusku v reakcii na jeho útočnú vojnu proti Ukrajine**, ktorých cieľom je oslabiť hospodársku základňu Ruska, pripraviť ho o kritické technológie a trhy a výrazne obmedziť jeho schopnosť viesť vojnu. Tieto sankcie zahŕňajú aj obmedzenia dovozu železa a ocele, ktoré patria k jedným z najprísnejších súborov odvetvových sankcií, aké sa uplatňujú voči Rusku. Okrem už zavedeného zákazu dovozu spracovaných hliníkových výrobkov z Ruska obsahuje 16. balík sankcií voči Rusku (prijatý 24. februára 2025) zákaz dovozu primárneho hliníka z Ruska do EÚ. Zároveň sa však uplatňuje mechanizmus kvót, aby sa zaistil hladký prechod pre podniky. Komisia zabezpečí účinné vykonávanie týchto sankcií a v prípade potreby EÚ uloží ďalšie opatrenia na riešenie ich obchádzania.

Cielená revízia pravidiel EÚ o chemikáliách (REACH) vo 4. štvrtroku 2025 prispeje k zjednodušeniu pravidiel uplatňovaných v chemickom priemysle bez toho, aby sa poľavilo v otázkach bezpečnosti a ochrany životného prostredia. V rámci tejto revízie sa bude pracovať na zabezpečení stabilného a predvídateľného regulačného prostredia pre kovy, ktoré sa majú vyrábať v EÚ a uvádzať na trh EÚ.

Opatrenia:
Komisia navrhla úpravy ochranného opatrenia týkajúceho sa ocele, ktoré majú nadobudnúť účinnosť 1. apríla 2025. Opatrenie sa sprísni, aby sa zaistila jeho účinnosť a zohľadnil sa najnovší vývoj na trhu.
Komisia je pripravená použiť nástroje na ochranu obchodu a začať prešetrovanie ochranných opatrení v odvetví hliníka ihneď po predložení riadne odôvodnenej žiadosti.
Najneskôr do 3. štvrtroka 2025 Komisia navrhne obchodné opatrenie, ktorým sa od 1. júla 2026 nahradia ochranné opatrenia týkajúce sa ocele , čím sa zabezpečí vysokoúčinná úroveň ochrany pred negatívnymi účinkami na obchod spôsobenými celosvetovou nadmernou kapacitou.
Komisia urýchlene, najneskôr do 18. novembra 2025, vykoná prešetrovanie ochranných opatrení týkajúcich sa ferozliatin.
Komisia posúdi zavedenie pravidla určovania pôvodu podľa roztavenia a odliatia s cieľom vysledovať krajinu, v ktorej bol kovový výrobok pôvodne tavený a odlievaný.

4. PODPORA OBEHOVOSTI KOVŮV

Posilnenie obehovosti je dôležitým krokom pri dekarbonizácii metalurgického priemyslu. Recyklácia môže napríklad ušetriť až 95 % energie potrebnej na výrobu primárneho hliníka a 80 % energie na výrobu primárnej ocele. Recyklovaný šrot vyprodukovaný v EÚ tiež umožňuje znížiť závislosť priemyslu EÚ od dovážaných primárnych surovín, ako je bauxit, oxid hlinitý či hliník, pričom sa považuje za strategickú surovinu EÚ a očakáva sa, že dopyt po ňom sa výrazne zvýši.

Objem šrotu, ktorý sa v EÚ recykluje, sa však znižuje. Spôsobujú to najmä dva faktory: nedostatočný dopyt zo strany priemyslu EÚ (najmä po oceli) a vyššie ceny za šrot, ktoré platia výrobcovia ocele a hliníka v tretích krajinách, často v dôsledku narušenia obchodu, napr. subvencií alebo nespravodlivých trhových podmienok. V dôsledku toho sa vývoz železného šrotu v posledných rokoch viac ako zdvojnásobil, pričom v roku 2021 dosiahol maximálnu výšku 19,43 milióna ton (približne 20 % celkového množstva šrotu vyprodukovaného v EÚ). Očakáva sa, že pokiaľ ide o európsky hliníkový šrot, v roku 2024 sa dosiahne nový rekord, keď jeho vývoz prekročí 1,3 milióna ton.

Prvým spôsobom, ako zvrátiť tento trend, je podporiť dopyt zvýšením využívania takýchto zdrojov v EÚ. V záujme dosiahnutia tohto cieľa by sa mal šrot lepšie triediť a spracovávať, aby sa mohol využívať v odvetviach, v ktorých sa vyrábajú vysokokvalitné výrobky, akým je napríklad automobilový priemysel. Tento posun si vyžaduje investície zo strany recyklátorov a odberateľov, ako aj stimuly na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni²⁹ a stanovenie požiadaviek na dizajn príslušných skupín výrobkov. S cieľom uľahčiť rozšírenie využívania druhotných materiálov v odvetviach, ktoré sú tradične závislé od primárnych kovov, Komisia vypracuje v kľúčových odvetviach ciele pre recyklovanú oceľ a hliník založené na nákladovej efektívnosti, pričom vo svojej analýze zohľadní rozdiely v schopnosti prenášať náklady na zákazníkov, ako aj celosvetovú hospodársku súťaž. V rámci nariadenia o vozidlách po skončení životnosti, ktoré je v súčasnosti predmetom spoloorozhodovacieho procesu, sa do konca roka 2026 dokončí štúdia uskutočniteľnosti rozšírenia využívania druhotných materiálov v automobilovom priemysle.

Komisia posúdi potrebu zavedenia **požiadaviek na recyklovateľnosť a/alebo recyklovaný obsah** aj pre ďalšie skupiny výrobkov, ako aj potrebu uprednostňovania prvkov dizajnu výrobkov a spracovania odpadu, ktoré uľahčujú oddeľovanie zlúčenín medzi od oceľových a hliníkových frakcií. Táto otázka sa bude riešiť zavedením požiadaviek pre príslušné skupiny výrobkov do delegovaných aktov k nariadeniu o ekodizajne udržateľných výrobkov a k iným príslušným právnym predpisom (nariadenie o stavebných výrobkoch, nariadenie o vozidlách po skončení životnosti, akt o obehovom hospodárstve).

Zvýšenie podielu výroby druhotných kovov vedie k posunu v určitých výrobných a obchodných modeloch. Aktéri v celom hodnotovom reťazci by mali v súlade s antitrustovými pravidlami lepšie spolupracovať, aby sa tento zámer stal skutočnosťou a aby sa prekonala odkázanosť na zavedené obchodné modely. Komisia preto do diskusie

²⁹ Oddiel 4.4 Usmernení o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky umožňuje poskytovanie štátnej pomoci v oblasti efektívnosti využívania zdrojov a podpory prechodu na obehové hospodárstvo: EUR-Lex – 52022XC0218(03) – SK – EUR-Lex.

o povinnostiach týkajúcich sa recyklovateľnosti a recyklovaného obsahu a o ďalších súvisiacich otázkach zapojí všetky príslušné zainteresované strany. Na základe tohto dialógu bude môcť Komisia podporiť prípravu aktu o obehovom hospodárstve naplánovaného na 4. štvrťrok 2026, ako aj (v relevantných prípadoch) vykonávanie nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov³⁰ a ďalších vhodných rámcov.

Úsilie o zvýšenie domáceho dopytu po kovovom šrote môže byť úspešné len vtedy, ak budú na medzinárodnej úrovni naďalej pretrvávajúť spravodlivé podmienky. **Rovnako potrebné je konať aj v oblasti dodávok, aby sa zabezpečil prístup výrobcov z EÚ k šrotu, ale zároveň si recyklátori zachovali obchodné opodstatnenie.** V revidovanom nariadení o preprave odpadu³¹ sa zavádzajú nové nástroje na zabezpečenie toho, aby vývoz odpadu vrátane kovového šrotu nespôsovoval škodu na životnom prostredí ani zdraví ľudí v tretích krajinách, a pokiaľ ide o kovový šrot, Komisia takéto nástroje určite využije.

Veľký počet tretích krajín neumožňuje vývoz kovového šrotu do EÚ, čím sa obmedzuje jej prístup k tejto strategickej druhotnej surovine. Niektoré krajiny navyše uplatňujú na podporu svojich odvetví recyklácie a výroby kovov nespravodlivé dotácie. Komisia preto situáciu monitoruje a najneskôr do 3. štvrťroka 2025 zväží potrebu navrhnuť obchodné opatrenie na zabezpečenie dostupnosti dostatočného množstva šrotu v EÚ. V rámci tohto procesu posúdi aj dôvody a možnosť zavedenia pravidla reciprocity, ktoré by bolo v súlade s medzinárodnými záväzkami EÚ.

V rámci **jednotného trhu by sa mal kovový šrot pohybovať voľne**, aby sa zabezpečilo, že sa môže recyklovať v najvýkonnejších zariadeniach, a aby sa využili úspory z rozsahu. V prípade určitých druhov šrotu však pretrvávajú isté prekážky, ktoré vyplývajú z neharmonizovaných systémov klasifikácie odpadu. Aktom o obehovom hospodárstve, ktorý bol oznámený na 4. štvrťrok 2026, sa ďalej zlepši fungovanie trhov s druhotnými surovinami a vytvorí sa jednotný trh s odpadom. Komisia v tejto súvislosti preskúma aj to, či je potrebné prijať dodatočné opatrenia – ako sú vývozné poplatky a vývozné clá – na podporu dostupnosti šrotu v EÚ vyprodukovaného v súlade s prísnymi environmentálnymi a sociálnymi normami a na zabránenie prípadnému „úniku šrotu“ do tretích krajín s menej prísnymi normami.

Zlepšenie fungovania jednotného trhu v odvetví kovov si vyžaduje aj zlepšenie **úloh normalizácie**. Prostredníctvom normalizácie by sa napríklad mohla uľahčiť podpora ocele s vysokou pevnosťou, opätovné používanie konštrukčnej ocele alebo zhodnocovanie vedľajších oceľových produktov. Mala by sa spresniť aj klasifikácia vlastností šrotu, aby sa napomohlo lepšie zosúladienie ponuky druhotných surovín s dopytom v EÚ.

Opatrenia:
Najneskôr do 3. štvrťroka 2025 Komisia zväží obchodné opatrenia na zabezpečenie dostupnosti dostatočného množstva šrotu.

³⁰ Očakáva sa, že prvý pracovný program pre ekodizajn udržateľných výrobkov sa prijme v nadchádzajúcich týždňoch.

³¹ NARIADENIE 2024/1157 k dispozícii tu: [Nariadenie – EÚ – 2024/1157 – SK – EUR-Lex](#).

Do 4. štvrťroka 2026 predloží štúdiu uskutočniteľnosti o povinnostiach týkajúcich sa recyklovaného obsahu , pokiaľ ide o oceľ a hliník, podľa nariadenia o vozidlách po skončení životnosti .
Do 4. štvrťroka 2026 pripraví podmienky na zavedenie povinností týkajúcich sa recyklovaného obsahu v príslušných stavebných výrobkoch , pokiaľ ide o hliník, a v rámci aktu o obehovom hospodárstve posilní trh s druhotnými surovinami v EÚ.
Do 4. štvrťroka 2026 navrhne Akt o obehovom hospodárstve , ktorým sa ďalej zlepši fungovanie trhov s druhotnými surovinami a vytvorí sa jednotný trh s odpadom.
Podľa nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov posúdi uskutočniteľnosť zavedenia požiadaviek na recyklovateľnosť a/alebo recyklovaný obsah v konkrétnych výrobkoch, pokiaľ ide o oceľ, hliník a meď.

5. OCHRANA KVALITNÝCH PRACOVNÝCH MIEST V PRIEMYSLE

Európska komisia mobilizuje týmto akčným plánom všetky svoje nástroje, ktoré prispievajú k silnému, prosperujúcemu a odolnému oceliarskemu a metalurgickému priemyslu, čím sa zabezpečí ich dlhodobá udržateľnosť a prosperita pracovnej sily. Týmto akčným plánom sa podporia a ochránia kvalitné pracovné miesta v priemysle, ktoré zaisťujú dôstojnú mzdu a v prípade ktorých platia transparentné a predvídateľné pracovné podmienky, ako aj prísne normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia.

Európa má dlhodobú tradíciu výroby ocele a oceliari zohrávajú v európskej výrobe kľúčovú úlohu. Zachovanie týchto vysokokvalifikovaných kvalitných pracovných miest, ktoré zaisťujú dôstojnú mzdu, silnú ochranu práce a prísne normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, predstavuje základný predpoklad pre udržanie konkurencieschopnosti a vysokej spoločenskej hodnoty tohto odvetvia.

Dodržiavanie právnych predpisov EÚ o právach pracovníkov, najmä na informácie a konzultácie, je dôležité najmä preto, že odvetvie ocele prechádza v súvislosti so zelenou a digitálnou transformáciou hĺbkovým prerodom. Kľúčom k účinnému riadeniu transformácie je nepretržitá podpora a posilňovanie **sociálneho dialógu**, zabezpečenie toho, aby odborové zväzy a organizácie zamestnávateľov zohrávali ústrednú úlohu, podpora inkluzívneho rozhodovania a zabezpečenie spravodlivej a udržateľnej budúcnosti pre pracovníkov aj priemysel.

Zásadnú úlohu pri zabezpečovaní spravodlivej transformácie by mali zohrávať aj aktívne politiky trhu práce, ktoré zaistia, aby mali pracovníci zručnosti potrebné pre novovznikajúce odvetvia, uľahčia prechod zo zamestnania do zamestnania prostredníctvom cieľených služieb rekvalifikácie a sprostredkovania práce a podporia podnikanie, najmä v prípade mladých pracovníkov, žien, starších zamestnancov a osôb z nedostatočne zastúpených regiónov. Komisia nedávno predstavila **úniu zručností**, ktorej cieľom je vytvárať zručnosti pre kvalitné pracovné miesta, zvyšovať kvalifikáciu a rekvalifikovať pracovnú silu, keď sa menia požiadavky na zamestnanie, ako aj šíriť zručnosti v celej EÚ. V tejto súvislosti bude mať veľký význam aj Pakt o zručnostiach,

najmä rozsiahle partnerstvo pre energeticky náročné priemyselné odvetvia (vrátane oceliarskeho a metalurgického priemyslu)³².

Ako už bolo oznámené v Akčnom pláne pre automobilový priemysel, Komisia v záujme zabezpečenia lepšej podpory pre pracovníkov, ktorých sa transformácia dotýka, navrhne na jar 2025 **cielenú zmenu nariadenia o Európskom fonde na prispôbenie sa globalizácii** s cieľom rozšíriť možnosť získať podporu aj na podniky v procese reštrukturalizácie, a tak ochrániť zamestnancov pred rizikom nezamestnanosti. Komisia bude tiež aktívne spolupracovať s členskými štátmi a odvetvovými partnermi s cieľom upriamiť ich pozornosť na príležitosti, ktoré ponúka Európsky sociálny fond+, aby im pomohla lepšie ich využívať a spojila jednotlivých aktérov.

Európska komisia bude naďalej podporovať sociálnych partnerov, aby zabezpečila **objektívnu a spravodlivú transformáciu** oceliarskeho a metalurgického priemyslu, a to najmä v najviac postihnutých regiónoch, pričom bude vychádzať zo získaných poznatkov a úspechu Fondu na spravodlivú transformáciu. To si vyžaduje komplexný, flexibilný a integrovaný prístup, v rámci ktorého sa pracovníkom, ich rodinám a komunitám poskytne pomoc a zaistí sa, aby sa na žiadneho pracovníka ani región v EÚ nezabudlo, čo je nevyhnutnou podmienkou pre udržanie verejnej podpory transformácie na čistú energiu.

Kľúčovú úlohu pri monitorovaní vplyvov transformácie na zamestnanosť bude zohrávať **Európske stredisko pre monitorovanie spravodlivej transformácie a plán pre kvalitné pracovné miesta**, oznámené v Dohode o čistom priemysle. Aby bol tento proces spravodlivý a inkluzívny, zamestnávateľia musia začleniť zásady spravodlivej transformácie do všetkých projektov priemyselnej transformácie, chrániť práva pracovníkov a do budúcnosti zabezpečiť kvalitné pracovné miesta.

Opatrenia:
Na jar 2025 Komisia navrhne zmenu nariadenia o Európskom fonde na prispôbenie sa globalizácii .
Európske stredisko pre monitorovanie spravodlivej transformácie bude monitorovať vplyvy transformácie na zamestnanosť.

6. ZNIŽOVANIE RIZIKA V PRÍPADE PROJEKTOV DEKARBONIZÁCIE PROSTREDNÍCTVOM VEDÚCICH TRHOV A VEREJNEJ PODPORY

Mnohé investície do dekarbonizácie v metalurgickom priemysle nie sú v súčasnosti ekonomicky ziskové. Krátkodobé úspory nákladov na emisie oxidu uhličitého sú vo všeobecnosti prevážené vyššími kapitálovými a prevádzkovými výdavkami v dôsledku vysokých nákladov na technológie a vyšších nákladov na nosiče energie, ako je obnoviteľný a nízkouhlíkový vodík. Nízkouhlíkové kovy zostanú v dohľadnej budúcnosti drahšie ako ich konvenčne vyrábané alternatívy. V záujme minimalizovania potreby verejnej podpory je nevyhnutné, aby výrobcovia kovov dostávali zelenú prémiiu.

Zameranie sa na vedúce trhy

³² https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/energy-intensive-industries-large-scale-partnerships_sk.

Vedúce trhy, a to verejné aj súkromné, budú prostriedkom k širšiemu prijatiu nízkouhlíkových kovov ako trhovej normy. Zavedenie cielených požiadaviek alebo stimulov v týchto trhových segmentoch, najmä v tých, kde pri formovaní trhu zohráva úlohu verejné obstarávanie, dotácie alebo regulačné stimuly, by vytvorilo spoľahlivý dopyt, ktorý môžu uspokojiť nízkouhlíkové kovy vyrobené v Európe.

Ako bolo oznámené v Dohode o čistom priemysle, **Komisia v rámci aktu na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu navrhne zavedenie kritérií odolnosti a udržateľnosti na podporu čistých európskych dodávok pre energeticky náročné odvetvia.** Tieto kritériá (napr. čistota, odolnosť, obehovosť, kybernetická bezpečnosť) posilnia dopyt po čistých výrobkoch vyrobených v EÚ, pričom nadviažu na skúsenosti získané pri uplatňovaní aktu o emisne neutrálnom priemysle pre čisté technológie, podporia inovácie, ako aj environmentálne a sociálne normy EÚ a zabezpečia rovnaké podmienky. Vďaka tomu by sa mohlo rozšíriť uplatňovanie necenových kritérií na rozpočet EÚ, vnútroštátne podporné programy, ako aj verejné (a za určitých okolností súkromné) obstarávanie v prospech energeticky náročných priemyselných odvetví. Medzi príslušné odvetvia bude patriť oceľiarsky a metalurgický priemysel, ako aj odvetvia, ktoré na ne nadväzujú, t. j. automobilový priemysel, stavebníctvo, strojárstvo, pričom pri navrhovaní podporných programov EÚ a jednotlivých štátov sa bude posudzovať aj konkurencieschopnosť celých dodávateľských reťazcov.

Aby mohli priemyselné odvetvia investujúce do dekarbonizácie využívať „zelenú prémii“, v akte na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu **sa zavedie dobrovoľné označenie uhlíkovej intenzity priemyselných výrobkov**, pričom sa zabráni duplicitě, a to na základe jednoduchšej metodiky s údajmi ETS a metodiky CBAM. Malo by to byť základom pre ďalšie zapojenie do medzinárodnej spolupráce na meraní uhlíkovej intenzity. V záujme urýchlenia začne Komisia v roku 2025 oceľou. Bude pritom vychádzať z doterajších správ z odvetvia alebo v relevantných prípadoch zo spoločnej metodiky.

Komisia bude zároveň pokračovať vo vypracúvaní **komplexných posúdení životného cyklu s cieľom zlepšiť udržateľnosť výrobkov.** Pokiaľ ide o oceľ, nariadením o ekodizajne udržateľných výrobkov sa doplní označenie podľa aktu na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu tak, že sa vypracujú požiadavky na výrobky s vysokým obsahom ocele a doplnia sa príslušné environmentálne kritériá nad rámec uhlíkovej stopy. Tak budú spotrebitelia informovaní o environmentálnej stope príslušných výrobkov.

Znižovanie rizika v prípade projektov s vysokými investičnými nákladmi

Riešenie uvedených prekážok prispeje k zvýšeniu obchodného opodstatnenia. Na zaistenie transformácie, zvýšenie konkurencieschopnosti a zabezpečenie odolnosti hodnotového reťazca je však potrebné, aby investície podporil verejný aj súkromný sektor. Je to nevyhnutné na riešenie nožnicového efektu spojeného s celosvetovou nadmernou kapacitou, ktorú často spôsobujú nekalé obchodné praktiky, ako aj s vyššími nákladmi na energiu, než znáša väčšina medzinárodných konkurentov. V niektorých prípadoch, ako v prípade niklu, cenové výkyvy spôsobené vplyvom geopolitických konkurentov predstavujú hrozbu pre bezpečnosť investícií. S cieľom zabrániť takýmto situáciám a zabezpečiť, aby mal európsky priemysel prospech z udržateľne vyrábaných kritických surovín, budeme pokračovať vo vykonávaní príslušných ustanovení aktu o kritických surovinách a v rámci našich strategických partnerstiev v oblasti hodnotových reťazcov surovín úzko spolupracovať s partnerskými tretími krajinami na vykonávaní piliera týkajúceho sa ESG. Budeme pokračovať v spoločnej

práci na medzinárodných fórach, ako je G7, a presadzovať normy hospodárskej bezpečnosti pre kritické suroviny, a to najmä pre nikel.

Nízkouhlíkové výrobné postupy a čistá energia si vyžadujú vysoké kapitálové náklady, ktoré idú často ruka v ruke s výrazne vyššími prevádzkovými nákladmi. Podľa odhadov oceliarskeho priemyslu sa ročné finančné potreby na jeho dekarbonizáciu do roku 2030 odhadujú na 5,2 miliardy EUR na kapitálové výdavky a 9 miliárd EUR na prevádzkové výdavky³³. Pokiaľ ide o neželezné kovy, odvetvie hliníka odhaduje ročné investičné potreby na jeho dekarbonizáciu do roku 2050 na približne 1,3 miliardy EUR, zatiaľ čo v prípade medi je to tiež do roku 2050 približne 211,5 milióna EUR. Väčšina týchto projektov pravdepodobne nie je v súčasnom prostredí ekonomicky uskutočniteľná a na prekonanie technologických a environmentálnych externalít je potrebné verejné financovanie.

EÚ už tieto projekty dosť aktívne podporuje. Od októbra 2022 do februára 2025 Komisia schválila štátnu pomoc vo výške takmer 9 miliárd EUR na 10 individuálnych projektov, ktoré sa týkajú dekarbonizácie ocele. Niekoľko projektov dekarbonizácie ocele získalo podporu aj z Inovačného fondu EÚ. Ďalšie projekty získali podporu na základe schém podpory dekarbonizácie otvorených pre všetky energeticky náročné odvetvia. Komisia schválila niekoľko takýchto schém na podporu dekarbonizácie priemyslu vo viacerých členských štátoch, a to aj vo forme rozdielových zmlúv v oblasti uhlíka³⁴. Zároveň poskytne usmernenia o tom, ako možno takýto typ schém podpory čo najlepšie štruktúrovať v súlade s pravidlami štátnej pomoci. Príkladom nedávno schválených schém, ktoré bude môcť alebo môže využiť aj oceliarsky priemysel, sú dve slovenské schémy s celkovým rozpočtom 1,1 miliardy EUR, talianska schéma vo výške 550 miliónov EUR, nemecká schéma vo výške 4 miliardy EUR, francúzska schéma vo výške 3 miliardy EUR, rakúska schéma vo výške 2,7 miliardy EUR a česká schéma vo výške 2,5 miliardy EUR. EÚ okrem toho financovala ďalšie projekty³⁵, a to aj s cieľom zvýšiť efektívnosť využívania surovín a energie.

V záujme prilákania väčšieho objemu súkromných financií bude potrebné získať dodatočnú verejnú podporu, a to tak pre inovácie, ako aj rozšírenie a zavádzanie, pričom sa na celom jednotnom trhu musia zachovať rovnaké podmienky.

Pokiaľ ide o fázu inovácie, značné finančné prostriedky pre odvetvie ocele poskytuje Výskumný fond pre uhlie a oceľ, ktorý podporuje prechod na čistú oceľ a celkovú priemyselnú dekarbonizáciu odvetvia. Komisia zrealizuje hlavné iniciatívy, ktorými by sa v rokoch 2026 a 2027 malo zmobilizovať 150 miliónov EUR a ktoré by v rámci tohto odvetvia mohli prispieť aj k posilneniu dimenzie európskeho výskumu v oblasti obrany. Okrem toho navrhne Komisia celkovú **reformu Výskumného fondu pre uhlie a oceľ** s cieľom zjednodušiť a ďalej urýchliť investície do výskumu ocele, a to aj na účely obrany.

Ako bolo oznámené v Dohode o čistom priemysle, v rámci pracovného programu na roky 2026 – 2027 sa vyhlási hlavná výzva programu Horizont Európa v hodnote približne 600 miliónov EUR, ktorej cieľom bude podporiť projekty pripravené na zavedenie, a to aj v oceliarskom a metalurgickom priemysle.

³³ <https://www.eurofer.eu/issues/climate-and-energy/maps-of-key-low-carbon-steel-projects>.

³⁴ Podpora sa v nich vypláca na tonu skleníkových plynov, ktorým sa zabránilo počas prevádzky nízkouhlíkového zariadenia, po odpočítaní ceny uhlíka.

³⁵ Napr. LIFE16 ENV/ES/000242 LIFE-2-ACID, LIFE16 ENV/IT/000231 LIFE 4GreenSteel, LIFE19 CCM/IT/001334 LIFE HEATLEAP.

Táto výzva doplní prebiehajúce výskumné úsilie financované v rámci programu Horizont Európa a zamerané na dekarbonizáciu vrátane recyklačných technológií s cieľom zlepšiť obehovosť kovov v EÚ.

Európske inovačné centrum pre priemyselnú transformáciu a emisie (INCITE) zriadené podľa smernice EÚ o priemyselných emisiách urýchli zavádzanie ekologických technológií nevyhnutných pre priemyselnú transformáciu. Zistenia tohto inovačného centra budú slúžiť ako podklad pre verejné orgány, finančný sektor a súkromných investorov pri poskytovaní finančnej podpory a prijímaní investičných rozhodnutí.

Pokiaľ ide o fázu rozširovania, Komisia v rámci Dohody o čistom priemysle oznámila založenie banky pre dekarbonizáciu priemyslu, ktorej cieľom bude poskytnúť financovanie v objeme 100 miliárd EUR z dostupných prostriedkov v Inovačnom fonde, dodatočných príjmov získaných z častí ETS, ako aj revíziou programu InvestEU. Komisia spustí v roku 2025 pilotnú aukciu v objeme 1 miliardy EUR na dekarbonizáciu kľúčových priemyselných procesov v jednotlivých odvetviach vrátane odvetvia ocele a kovov, ktorej cieľom bude podporiť dekarbonizáciu a elektrifikáciu priemyslu, pričom sa použijú zdroje dostupné v rámci Inovačného fondu. Členské štáty sa vyzývajú, aby skombinovali podporu z Inovačného fondu s aukciami ako službami.

Vo všetkých programoch financovania sa pozornosť zameria na zjednodušenie podmienok pre získanie financovania s cieľom znížiť záťaž a obmedziť potrebu rozsiahlych odborných znalostí, ktoré sú podmienkou podania žiadosti o verejnú podporu. Tým sa napomôže, že k týmto programom financovania budú mať prístup aj malé a stredné podniky (MSP) v tomto odvetví.

Podpora konkrétnych projektov prostredníctvom aktu o kritických surovinách

Hliník, meď a nikel, ako aj mnohé prvky pridávané do legovanej ocele sú zároveň kritickými surovinami. Preto sa na ne vzťahujú ustanovenia aktu o kritických surovinách, ktorého cieľom je využiť potenciál EÚ v oblasti surovín v rámci celého hodnotového reťazca, od prieskumu cez ťažbu až po spracovanie a recykláciu. Komisia oznámi **prvé kolo vybraných strategických projektov v členských štátoch EÚ a partnerských tretích krajinách v marci 2025, a to aj pokiaľ ide o hliník, meď a nikel**. Tieto projekty budú predmetom zjednodušených povolovacích konaní a Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi a verejnými a súkromnými finančnými inštitúciami na tom, aby sa zaistil prístup k financovaniu pre takéto projekty a v prípade potreby boli identifikovaní príslušní odberatelia.

Komisia sa takisto snaží zlepšiť stabilitu trhov so surovinami s cieľom zabrániť nadmerným cenovým výkyvom, ktoré by mohli ohroziť európske projekty. V tomto roku má začať fungovať **platforma na spájanie a agregáciu dopytu a ponuky**, ktorá by mohla byť prínosom aj pre odvetvia základných kovov, čím by sa zvýšili obchodné príležitosti a zaručila dodatočná dlhodobá istota pre transakcie.

Práca na zjednodušovaní právnych predpisov

Oceliarsky a metalurgický priemysel patria medzi najrozsiahlejšie regulované priemyselné odvetvia v EÚ. Regulačné zaťaženie, ktorému spoločnosti čelia, vyvíja výrazný tlak na ich zdroje, čo spôsobuje odklon od ich hlavných obchodných cieľov, najmä v prípade MSP. Riešenie tejto prekážky je dôležité pre zaistenie konkurencieschopnosti oceliarskeho a metalurgického priemyslu EÚ. Komisia 26. februára 2025 prijala prvé dva nové návrhy,

tzv. komplexné balíky zjednodušujúcich opatrení, ktorými sa zníži byrokracia a zjednodušia sa pravidlá EÚ. V tomto roku sa prijímú aj ďalšie návrhy.

Opatrenia:
Vo 4. štvrtroku 2025 Komisia navrhne zaviesť v rámci aktu na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu kritériá odolnosti a udržateľnosti , ktorých cieľom bude posilniť výrobu čistých výrobkov vyrobených v EÚ.
Vo 4. štvrtroku 2025 Komisia navrhne reformu Výskumného fondu pre uhlie a oceľ .
V roku 2025 spustí Komisia v súvislosti so zriadením budúcej banky pre dekarbonizáciu priemyslu pilotnú aukciu v objeme 1 miliardy EUR na podporu dekarbonizácie priemyslu a elektrifikácie kľúčových priemyselných procesov v jednotlivých odvetviach, pričom sa využijú existujúce zdroje v rámci Inovačného fondu. Tým sa zároveň uľahčí elektrifikácia priemyselných procesov v odvetviach ocele a kovu. Členské štáty sa vyzývajú, aby skombinovali podporu z Inovačného fondu s aukciami ako službami.
V rokoch 2026 a 2027 Komisia vyhlási hlavné výzvy v rámci Výskumného fondu pre uhlie a oceľ .

7. SPOLUPRÁCA NA VYKONÁVANÍ PLÁNU V ZÁUJME SPRAVODLIVEJ TRANSFORMÁCIE

Riešenie výziev v oblasti konkurencieschopnosti, sociálnych vecí a dekarbonizácie v metalurgickom priemysle si bude vyžadovať úzku a intenzívnejšiu spoluprácu všetkých zainteresovaných strán. Komisia bude neustále **monitorovať** situáciu v tomto odvetví, jeho odolnosť a prebiehajúci proces dekarbonizácie, ako aj zvažovať prípadné nevyhnutné prispôsobenia príslušných politík, a to v dialógu s odvetvím, sociálnymi partnermi a spoluzákodarcami.

Pri vykonávaní plánu transformácie v metalurgickom odvetví sa zaistí stály priestor pre dialóg medzi priemyslom, odborovými zväzmi a inými zainteresovanými stranami. Aby sa umožnilo vykonávanie plánu transformácie, mandát skupiny na vysokej úrovni pre energeticky náročné priemyselné odvetvia sa obnoví na ďalšie štyri roky. Bude slúžiť ako platforma na monitorovanie najnovšieho vývoja v súvislosti s konkurencieschopnosťou a dekarbonizáciou metalurgického priemyslu, ako sú náklady na energiu, potreby v oblasti zručností a celosvetová nadmerná kapacita.

Oceliarsky a metalurgický priemysel sú nevyhnutné pre priemyselnú štruktúru Európy, našu odolnosť, hospodársku bezpečnosť, obranu a sociálnu stabilitu. Komisia vyzýva Európsky parlament, Radu a všetky príslušné zainteresované strany, aby spolupracovali na vykonávaní tohto akčného plánu, ktorého cieľom je zaistiť zachovanie a posilnenie výrobných kapacít v Európe a zabezpečiť stabilné a spoľahlivé dodávky pre naše kľúčové priemyselné odvetvia vrátane obrany.